

مصوبه جلسه ۸۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص اساسنامه بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی

اساسنامه «بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی» که در جلسه ۳۷۶ مورخ ۱۲/۰۷/۱۴۰۱ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است و مطابق مفاد تبصره ۴ ماده ۲۰ آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی، در جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۰/۰۸/۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تلقی گردید، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می شود:

مقدمه

آستان قدس رضوی با بهره مندی از انوار قدسی حضرت ثامن الحجج امام علی بن موسی الرضا «علیه افضل التحیه والثنا»، مهم ترین رسالت خویش را گسترش معنویت، فرهنگ اسلامی و ترویج معارف اهل بیت «علیهم السلام» می داند. این آستان در این راستا، با توجه به نیازهای گسترده پژوهشی در قلمرو علوم، معارف، فرهنگ و تمدن اسلامی، در سال ۱۳۶۳، بنیادی علمی را با عنوان «بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی» تأسیس کرد که در حال حاضر یکی از مؤسسات سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس می باشد.

در آستانه چهار دهه فعالیت علمی مؤثر و ماندگار و با توجه به سیاست های ابلاغی جدید تولیت معزز آستان قدس رضوی و به منظور گسترش و تثبیت فرهنگ و آثار زیارت و دستیابی به مرجعیت بین المللی و بهره گیری از ظرفیت های آن در این حوزه ها و همچنین ضرورت بسیج ظرفیت های علمی و پژوهشی روزآمد و پرداختن به مسائل و حمایت از دستاوردهای علمی - تحقیقاتی اسلامی و کمک به رفع نیازهای کشور در زمینه مسائل علوم اسلامی و تبیین و ترویج تعالیم وحیانی قرآن و حکمت ها و معارف مکتب نورانی اسلام از الهام از اسناد فرادستی کشور به خصوص بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و در چارچوب مأموریت، چشم انداز و سیاست های کلان ابلاغی آستان قدس رضوی، اساسنامه بنیاد پس از تایید و تنفيذ تولیت آستان قدس رضوی، توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح مواد آتی مورد بازنگری و به روزرسانی قرار گرفت.

اول: کلیات

ماده ۱ - معرفی

» بنیاد

پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی؛ نهادی علمی - پژوهشی و دارای ماهیت عمومی و غیردولتی و وابسته به سازمان علمی و فرهنگی آستان است و طبق مواد و مفاد این اساسنامه و منطبق با سیاست ها، ضوابط و مقررات آستان قدس رضوی و مقررات عمومی مرتبط فعالیت می کند. در این اساسنامه بنیاد پژوهش های اسلامی به اختصار «بنیاد» و عبارت آستان قدس رضوی به اختصار «آستان» نامیده می شود.

تبصره از نظر جایگاه حقوقی؛ این بنیاد در ردیف پژوهشگاه می باشد و می تواند حداقل سه پژوهشکده داشته باشد.

ماده ۲ - اهداف

- ۱ . تولید ، تبیین و ترویج علوم و معارف رضوی با تأکید بر پشتیبانی فکری از مأموریت های علمی و فرهنگی آستان در جهان تشیع و امت اسلامی و نیازهای تحقق تمدن نوین اسلامی ؛
- ۲ . گسترش معارف ، فرهنگ و مکتب اهل بیت « علیهم السلام » و اشراب علوم انسانی و اجتماعی از معارف قرآن کریم و اهل بیت « علیهم السلام » در جامعه سازی و نظام سازی اسلامی ؛
- ۳ . توسعه هم گرایی و تعامل فکری میان نخبگان و پژوهشگران دوستدار اهل بیت « علیهم السلام » ، گفت و گوی ادیان و مذاهب و با تأکید بر ظرفیت های معنوی ، فرهنگی و علمی آستان قدس رضوی ؛
- ۴ . تقویت و پشتیبانی علمی از محققان در موضوعات سیره و معارف رضوی ، فرهنگ زیارت و وقف و نذر به منظور دستیابی به مرجعیت جهانی در این حوزه ها ؛
- ۵ . تأمین نیازهای پژوهشی در پشتیبانی از مأموریت های دینی ، فرهنگی و اجتماعی آستان ؛

ماده ۳ - وظایف

- ۱ . نیازسنجی ، پشتیبانی و ارزشیابی مستمر فعالیت های پژوهشی در حوزه اولویت های موضوعی آستان ؛
- ۲ . راهبری پژوهش های بنیادی و کاربردی اسلامی و مشارکت مؤثر با حوزه ها و دانشگاه های اسلامی در تولید علم ، جامعه پردازی ، نظام سازی و تمدن سازی اسلامی
- ۳ . مطالعه ، تحقیق و تولید علم در حوزه های مأموریتی با حمایت از نخبگان ، طرح ها و آثار علمی و پژوهشی با رویکرد مسئله محور در موضوعات و قالب های مورد نیاز ؛
- ۴ . مدیریت نشر و توزیع محصولات آثار علمی به زبان های مختلف در راستای اهداف و سیاست های بنیاد با رویکرد ایجاد امتداد اجتماعی در قالب های روزآمد و اثربخش ، اعم از : کتب و نشریات ادواری ، دانشنامه ها ، اصطلاح نامه ها ، فرهنگ نامه ها ، انواع فهرست و دیگر فرآورده های مورد نیاز به صورت چاپی ، الکترونیکی ، نرم افزارهای چند رسانه ای ، پایگاه های اینترنتی و شبکه های مجازی و ایجاد ساختارهای لازم ؛
- ۵ . هم افزایی و مبادرات علمی - فرهنگی با مراکز آموزشی ، فرهنگی و تبلیغی آستان و بهره گیری از ظرفیت های نهادها و مؤسسات علمی و فرهنگی داخل و خارج کشور و استادان و محققان حوزه و دانشگاه ، با تأکید بر ظرفیت های منطقه ای و جهان اسلام ؛
- ۶ . برنامه ریزی و تشکیل کرسی های نظریه پژوهی ، ترویجی ، آزاداندیشی ، نقد و رونمایی کتاب ، مناظره و اعطای جوایز و نشان های علمی - فرهنگی ، انجمن ها و قطب های علمی ، همایش ها ، جشنواره ها ، هم اندیشی ها ، نشست های علمی و فرهنگی ؛
- ۷ . پشتیبانی علمی از فرآوری ، کاربردی سازی و گفتمان سازی معارف رضوی و فرهنگ زیارت در سطح ایران ، دنیای اسلام و محیط جهانی در بستر علوم نوپدید و رویدادهای نوآورانه و دانش بنیان ؛

۸. توسعه و نوسازی روش ها و رویکردهای علمی ، طراحی و تجربه الگوهای جدید برای پژوهش و ارزیابی و سنجش پژوهش ها در تراز جهانی ؛

۹. توانمندسازی

پژوهشگران و حمایت از محققان برجسته داخل و خارج کشور در قالب هایی نظیر : اعطای فرصت مطالعاتی ، اعتبار ویژه پژوهشی ، حمایت از پایان نامه ها و رساله ها و آموزش های تخصصی و فوق تخصصی ؛

۱۰. همکاری علمی و پژوهشی و حمایت از آموزش های تخصصی و عمومی علوم و معارف اسلامی (از جمله مطالعات اسلامی در علوم انسانی - اجتماعی و علوم انسانی اسلامی) در حوزه های علمیه و دانشگاه ها از قبیل تولید منابع علمی و درس نامه ها ، تدوین مواد و سرفصل های آموزشی و برگزاری دوره های دانش افزایی ، مهارت افزایی و کارورزی پژوهشی .

ماده ۴ - محل فعالیت

محل اصلی

بنیاد در شهر مشهد است و بنیاد می تواند برای انجام مأموریت خود در هر یک از نقاط داخل یا خارج کشور ، شعبه یا مرکز وابسته با رعایت ضوابط آستان و سایر مقررات ذی ربط پس از تایید مؤسس ؛ ایجاد کند .

دوم : ارکان ؛ شرح وظایف و اختیارات

ماده ۵ - ارکان

بنیاد دارای ارکان ذیل است :

الف : مؤسس (تولیت آستان قدس رضوی)

ب : هیئت امنا

ج : رئیس بنیاد

د : شورای بنیاد

ه : رکن نظارتی (حسابرس مستقل ، بازرگان)

الف) مؤسس

ماده ۶ - مؤسس بنیاد ، تولیت آستان است و تمام اختیارات و حقوق مؤسس را دارا می باشد .

تبصره - تولیت آستان ؛ حسب صلاح‌دید می تواند برگزاری مجتمع عمومی و سایر اختیارات را به نماینده خود تفویض نماید .

ماده ۷ - وظایف و اختیارات مؤسس

۱ . تصویب و تنفيذ اساسنامه و تغییرات و اصلاحات آن ؛

۲ . تصویب صورت های مالی و گزارش عملکرد سالانه پس از استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس ؛

۳ . تصویب نمودار سازمانی و تشکیلاتی بنیاد ؛

۴ . تصویب نهایی خط مشی ، سیاست های کلی ، ساختار سازمانی و آیین نامه مالی و معاملاتی بنیاد ؛

۵ . تعیین و نصب اعضای هیئت امنا^۱ ، رئیس و بازرس بنیاد ، و عزل و پذیرش استعفا^۲ آنها ؛

۶ . حسابرسی و بازرسی از بنیاد ؛

۷ . تصمیم گیری نهایی برای انحلال بنیاد و نحوه تصفیه آن ؛

ب) هیئت امنا^۱

ماده ۸ - ترکیب هیئت امنا^۱ :

۱ - رئیس بنیاد (مدیر هیئت امنا^۱) ؛

۲ - رئیس دانشگاه علوم اسلامی رضوی ؛

۳ - سه تا پنج تن از محققان ، استادان و صاحب نظران علمی و فرهنگی و دارای سوابق پژوهشی به پیشنهاد رئیس سازمان علمی و فرهنگی و تأیید مؤسس ؛

د - نماینده تمام اختیار وزیر علوم ، تحقیقات و فناوری

۵ - رئیس شورای تخصصی حوزه‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره ۱ : عضویت اعضاء هیئت امنا برای مدت سه سال می باشد .

تبصره ۲ : هیئت

امنا هر دوره در اولین جلسه ، از میان اعضاء ، رئیس و نایب رئیس را تعیین می کند . مدت ریاست رئیس و نایب رئیس بیش از مدت عضویت ایشان در هیئت امنا نخواهد بود و قابل عزل و انتخاب مجدد می باشد .

تبصره ۳ : اعضای حقیقی هیئت امنا پس از پایان تصدی خود تا انتخاب اعضای جدید ، همچنان در سمت خود باقی مانده ، وظایف خویش را انجام می دهند .

ماده ۹ - وظایف و اختیارات هیئت امنا

۱ . تصویب راهبردها ، سیاست ها و اولویت های پژوهشی بنیاد و نظارت بر عملکرد آن ؛

۲ . تصویب برنامه های کوتاه مدت ، بلندمدت و کلان پژوهه های بنیاد ؛

۳ . تصویب آینین نامه های اداری ، مالی و معاملاتی بنیاد بر اساس ضوابط و مقررات آستان ؛

۴ . تعیین میزان نرخ نامه ها و تعرفه ها با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ؛

۵ . تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات آستان ؛

۶ . بررسی و تصویب بودجه سالانه بنیاد به منظور تأیید نهایی ؛

۷. تصویب آین نامه جذب اعضای هیأت علمی ؛

۸. تصویب آین نامه داخلی هیئت امنا ؛

۹. تصویب تشکیلات ، ایجاد یا تعطیلی شعب ، معاونت ها و واحدهای پژوهشی وابسته و نشریات ادواری رسمی بنیاد با رعایت ضوابط آستان و سایر ضوابط مربوط ؛

۱۰. بررسی هرگونه اصلاح و تغییر در اساسنامه بنیاد و پیشنهاد آن به مؤسس ؛

۱۱. تصویب آین نامه ها و مقررات مورد نیاز بنیاد با رعایت ضوابط آستان ؛

تبصره هیئت امنا می تواند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به رئیس بنیاد تفویض کند .

ماده ۱۰ - جلسات عادی هیئت امنا حداقل هر سه ماه یک بار ، و جلسات فوق العاده آن به دستور رئیس هیأت امنا و یا با درخواست رئیس بنیاد یا دو تن از دیگر اعضای هیئت امنا تشکیل می شود . این جلسات ، با حضور دو سوم اعضا رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ، مشروط بر آنکه در هر حال تعداد آرای مثبت از ۵ رای کمتر نباشد ؛ معتبر خواهد بود .

ج) رئیس بنیاد

ماده ۱۱ - رئیس بنیاد دارای سوابق و تجارب مدیریتی مرتبط است که با پیشنهاد رئیس سازمان علمی و فرهنگی تولیت آستان قدس رضوی برای مدت سه سال منصوب می شود .

ماده ۱۲ - وظایف و اختیارات رئیس

۱. مدیریت بنیاد در همه ابعاد علمی و اجرایی و نظارت بر حسن عملکرد واحدها و اعضای رسمی و وابسته و حسن اجرای قراردادها ؛

۲. تدوین و پیشنهاد سیاست ها و اولویت های بنیاد برای تصویب هیئت امنا ؛

۳. برنامه ریزی ، تصمیم گیری ، هماهنگی و پیگیری لازم به منظور تحقق سیاست ها ، وظایف و محورهای فعالیت بنیاد در چارچوب اساسنامه و مصوبات هیئت امنا ؛

- ۴ . توسعه و تعمیق ارتباطات علمی با دیگر مؤسسات و مراکز داخلی و خارجی و عقد تفاهم نامه ها و قراردادهای همکاری مشترک ؛
- ۵ . کوشش برای جلب کمک های مالی و امکانات اشخاص حقیقی و حقوقی ؛
- ۶ . تنظیم بودجه سالانه و ارائه گزارش عملکرد ، ترازنامه و صورت های مالی بنیاد به هیئت امنا ؛
- ۷ . پیشنهاد ایجاد یا انحلال شعب ، نمایندگی ها و واحدهای پژوهشی بنیاد به هیئت امنا ؛
- ۸ . پیشنهاد تغییر و اصلاح اساسنامه به هیئت امنا ؛
- ۹ . رایزنی و اخذ مجوزهای لازم برای رسمیت و اعتبار فعالیت های گوناگون بنیاد ؛
- ۱۰ . نصب و عزل معاونان ، مدیران و رؤسای واحدهای پژوهشی و اداری ، اعضای حقیقی و حقوقی شوراهای تخصصی بنیاد در چارچوب ساختار مصوب و ضوابط سازمان علمی و فرهنگی ؛
- ۱۱ . ارائه گزارش عملکرد سالانه و ادواری بنیاد به هیئت امنا ، سازمان علمی و فرهنگی و سایر مراجع مورد نظر آن ؛
- ۱۲ . افتتاح هرگونه حساب به نام بنیاد نزد بانک ها ، مؤسسات مالی و صندوق های قرض الحسن در چارچوب مقررات و ضوابط آستان و با تصویب هیئت امنا ؛
- ۱۳ . تعیین نمایندگان حقیقی و حقوقی بنیاد و امضای قراردادها ، استاد مالی و اداری و اوراق تعهدآور در چارچوب ضوابط و مقررات ؛
- ۱۴ . طرح و ارجاع دعاوی و دفاعیه در تمامی مراجع صالح و امور حقوقی مربوط به آن با حق توکیل غیر ؛
- ۱۵ . هرگونه تصمیم گیری و انجام سایر موارد پیش بینی نشده در چارچوب اساسنامه پس از تصویب هیأت امنا ؛

د) شورای بنیاد

ماده ۱۳ - ترکیب اعضای شورای بنیاد

الف . رئیس بنیاد ؛

ب . معاونان بنیاد ؛

ج . مدیران گروه های پژوهشی ؛

ماده ۱۴ - وظایف شورای بنیاد

۱ . تصویب آینین نامه داخلی شورا ؛

۲ . بررسی و تصویب طرح های پژوهشی و نظارت بر کیفیت و حسن اجرای آن ها ؛

۳ . بررسی میزان پیشرفت طرح های پژوهشی طبق برنامه مصوب و در صورت لزوم تجدیدنظر و تصویب تغییرات آن ها ؛

۴ . برنامه ریزی برای ایجاد و تعمیق ارتباط علمی با سایر مؤسسات و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور برابر ضوابط و مقررات مربوط ؛

۵ . بررسی و تصویب برگزاری دوره های کوتاه مدت آموزشی ، همایش ها و بازدید های علمی طبق ضوابط و مقررات ؛

۶ . تصویب آینین نامه های تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و نحوه انتشار نتایج فعالیت های علمی و پژوهشی ؛

۷ . انجام سایر اموری که در چارچوب ضوابط و مقررات از سوی هیئت امنا^۱ یا رئیس بنیاد به شورا محول می شود ؛

ه) رکن نظارتی (حسابرس مستقل ، بازرس)

ماده ۱۵ - بازرس بنیاد توسط تولیت آستان و یا مقام مجاز از طرف ایشان انتخاب می شود .

ماده ۱۶ - وظایف و اختیارات بازرس

۱ . نظارت بر تطبیق عملیات بنیاد با اساسنامه ، قوانین ، آیین نامه ها و برنامه و بودجه مصوب و سایر مقررات حاکم بر بنیاد ؛

۲ . رسیدگی و اظهار نظر نسبت به صورت های مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد و تسلیم آن پانزده روز قبل از تشکیل مجمع ؛

۳ . رسیدگی و اظهار نظر نسبت به سایر گزارش های ارائه شده به هیأت امنا ؛

۴ . بررسی گزارش توجیهی رئیس بنیاد در مورد مقایسه عملکرد با بودجه و برنامه سالانه و ارائه نظر به هیأت امنا ؛

۵ . رسیدگی و اظهار نظر نسبت به کفایت و مطلوبیت نظام کنترل داخلی بنیاد ؛

تبصره بازرس نمی تواند در معاملاتی که با بنیاد یا به حساب بنیاد انجام می گیرد به طور مستقیم یا غیرمستقیم ؛ ذی نفع باشد .

سوم : امور اجرایی و مالی

ماده ۱۷ - سال مالی بنیاد از اول فروردین ماه هر سال آغاز و در پایان اسفندماه همان سال ختم می شود و ترازنامه نیز برای سال مالی تنظیم می گردد .

ماده ۱۸ - منابع مالی و بودجه سالانه بنیاد از محل اعتبارات دریافتی از آستان ، کمک ها ، قرض و تسهیلات ، هدايا ، موقوفات ، تبرعات ، وجوده شرعی و درآمدهای بنیاد تأمین می شود .

ماده ۱۹ - امضای چک ها و دیگر استناد و اوراق بهادر و تعهدآور و حساب های بنیاد ، توسط رئیس بنیاد و یک تن دیگر به انتخاب هیئت امنی بنیاد صورت می گیرد .

ماده ۲۰ - معاملات

۱ . کلیه قراردادهای بنیاد با اشخاص حقیقی و حقوقی تابع آیین نامه معاملات مصوب ستاد مرکزی آستان می باشد ؛

۲ . عقد قرارداد بنیاد با اعضای هیئت امنا ، رؤسا ، مدیران ، کارکنان و اقارب نسبی و سببی آن ها تا درجه سوم اعم از مستقیم و غیرمستقیم و همچنین انجام معاملاتی نظیر قرارداد هایی که متضمن رقابت با عملیات بنیاد باشد ، برای مدیران و مسئولین بنیاد ممنوع است ؛

ماده ۲۱ - دفاتر و محاسبات

۱ . دفاتر حساب های بنیاد در محل اصلی استقرار آن نگهداری خواهد شد و در کلیه اوقات متعارف ؛ جهت اعمال نظارت در دسترس حسابرس مستقل و بازرس می باشد ؛

۲ . تدوین دفاتر و تهیه صورت های مالی بنیاد بر اساس اصول و استانداردهای حسابداری انجام شود و بایستی صورت

های مالی تصویبی به همراه صورت های مالی بنیاد حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به حسابرس مستقل و بازرس ارائه و گزارش حسابرس مستقل و بازرس حداکثر تا پایان تیرماه به هیئت امنا^۰ ارائه گردد ؛

۳ . تصویب حساب های بنیاد

توسط هیئت امنا^۰ به منزله تایید و قبول عملکرد مدیران و تصفیه حساب های سالانه آن ها بوده و قطعی و لازم الاجرا^۰ است . این مفاصی حساب ، رافع مسئولیت های قانونی مدیران در دوره تصدی نمی باشد ؛

ماده ۲۲

- هرگونه اصلاح و تغییر در مفاد این اساسنامه به پیشنهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی یا هیئت امنا^۰ بنیاد و موافقت مؤسس (تولیت آستان قدس رضوی) و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی امکان پذیر است .

چهارم : سایر مقررات

ماده ۲۳ - احلال و تصفیه

۱ . احلال بنیاد با تصویب تولیت آستان امکان پذیر می باشد ؛

۲ . در صورت احلال ؛ مدیر تصفیه توسط ستاد مرکزی آستان انتخاب می شود که موظف است طبق ضوابط و مقررات آستان ؛ نسبت به تصفیه اقدام نماید ؛

۳ . کلیه اموال و دارایی های بنیاد اعم از منقول و غیرمنقول (باقیمانده پس از انجام تصفیه) ، متعلق به آستان است .

ماده ۲۴ - موارد پیش بینی نشده

درباره مسائل مسکوت و مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده ، طبق آئین نامه ها ، ضوابط و مقررات جاری آستان و امریه های تولیت آستان عمل خواهد شد .

ماده ۲۵ - این اساسنامه مشتمل بر یک مقدمه ، ۲۵ ماده و ۷ تبصره در جلسه ۳۷۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۲ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب ؛ و مطابق مفاد تبصره ۴ ماده ۲۰ آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی ، در جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تلقی گردید و از تاریخ ابلاغ ، لازم الاجرا^۰ است .

سید ابراهیم ریسی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی